



Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

A V I Z la proiectul de lege cu privire la modificarea Codului fiscal nr.1163/1997 (nr.93 din 01.07.2019)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii cu privire la actele normative nr.100/2017, și comunică următoarele.

Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un deputat în Parlament, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Obiectul de reglementare a proiectului de lege sunt normele de modificare a art.117 alin.(13) din Codul fiscal nr.1163/1997. Scopul proiectului este modificarea termenului, începînd cu care intervine obligația de emitere a facturii fiscale electronice.

3. Înaintarea proiectului de lege a fost efectuată fără respectarea următoarelor prevederi obligatorii stabilite de legislația în vigoare:
- conform prevederilor art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului la proiectul de lege se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării proiectului de lege.

La fel, și articolul 30 din Legea nr.100/2017 prevede că, concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota informativă la proiect, conform modelului indicat în anexa nr.1, care va cuprinde cel puțin următoarele compartimente:

- denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;

- principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare;
- avizarea și consultarea publică a proiectului;
- constatările expertizei anticorupție;
- constatările expertizei juridice.

La fel, este necesar de a prezenta analiza impactului de reglementare în conformitate cu prevederile art.13 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și prevederile art.25 alin.(2) din Legea nr.100/2017, deoarece proiectul de lege are impact asupra activității de întreprinzător.

4. Proiectul de lege nu respectă principiile stabilității și predictibilității normelor juridice, care sunt principii de bază ale legiferării stabilite la art.3 alin.(1) lit.d) din Legea nr.100/2017. Astfel, norma propusă pentru modificare a fost introdusă în Codul fiscal prin Legea nr.229/2018 și a intrat în vigoare la 01.01.2019. Totodată, potrivit art.64 alin. (3) din Codul fiscal, propunerile privind modificarea unui act normativ nu se prezintă, de regulă, mai devreme de 6 luni de la data intrării în vigoare a actului respectiv. Din cele relatate conchidem că, lipsa exigenței stabilității normei juridice determină o nesiguranță a raporturilor juridice.

5. Potrivit Notei informative "obligația respectivă este valabilă doar pentru achizițiile publice în categoria cărora intră și aprovizionarea instituțiilor de învățământ școlar și preșcolar, precum și a instituțiilor medico-sanitare". Reținem că, reieșind din conținutul proiectului de lege, modificarea se va aplica la efectuarea livrării impozabile în cadrul achizițiilor publice pe teritoriul țării, fără careva excepții. Astfel, există o diferență de abordare care urmează a fi clarificată. În acest context se propune ca o astfel de inițiativă legislativă să fie promovată de Guvern, ca autoritatea responsabilă de promovarea politicilor publice în domeniul fiscal.

Obiecții de ordin tehnico-juridic

6. Cu referire la denumirea proiectului de lege, este de menționat că nu au fost respectate prevederile art.63 alin.(3) din Legea nr.100/2017, potrivit cărora dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv.

7. Atenționăm că, norma juridică de la alin.(1³) a intrat, deja, în vigoare și a produs efectele juridice, iar propunerea legislativă are ca efect suspendarea aplicării acesteia. În aceste condiții relevante, sunt constatările Curții Constituționale expuse prin Hotărârea nr.19/1999, prin care s-a stabilit că încetarea (posibil și provizorie) a acțiunii unor acte normative anterioare, contravine bazelor procesului legislativ, consfințite prin legislația în vigoare. Nici Constituția, nici Regulamentul Parlamentului nu conțin noțiuni despre suspendarea prin acte normative ulterioare a acțiunii unor acte normative adoptate anterior. Astfel, se poate concluziona că, Parlamentul nu este în drept prin prevederile unui articol al unei legi noi să suspende acțiunea unei serii de acte normative în vigoare. Problema privind acțiunea unei legi în timp și corelarea ei cu alte acte normative, adoptate anterior, urmează să fie soluționată numai pe calea adoptării legii respective.

8. Întru respectarea cerințelor tehnicii legislative, textul introductiv de la art.I se va completa după sursa de publicare cu textul ", cu modificările ulterioare,".

9. Textul de la art.II din proiect se propune a fi redactat în felul următor: "Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova". Reținem constatarea Curții Constituționale expusă în Hotărârea nr.32/1998 potrivit căreia legea se aplică tuturor faptelor în timpul în care se află în vigoare, are eficiență deplină și continuă din momentul intrării în vigoare și pînă la abrogarea ei. Legea nu se aplică faptelor săvârșite înainte de intrarea ei în vigoare, adică nu are efect retroactiv. Ea dispune numai pentru prezent și viitor și nu are efecte juridice pentru trecut.

În concluzie, considerăm că proiectul legii supus avizării, urmează a fi revizuit.

Ex. L. Bordei
Tel.585

 Șef Direcție
Ion CREANGĂ